غەزوی کەلتوری و گفتوگۆی شارستانییەکان

کامیل قەرەداغی

ڕەنگە زۆر بەکارهێنانی چەند چەمکێك وامان لێبکەن کەبلێین ئەوچەمکانە بۆخۆیان ڕوون بونەتەوەو ئیتر ناکۆکییان لەسەر نەماوەو دەبێت ئێمەش بەبەرەنجامەکانیان قایل ببین .لەوانەیە ئەم خۆبەدەستەوەدانە کاکڵەدارە لەسایەی نائامادەیی گفتوگۆیەکی ڕەخنەگرانەداچەندگرفتێکی لێبکەوێتەوەو گەڕان بەدوای چارەسەرەکانیاندا سەرقاڵمان بکات .جگە لەوەش چەنددژایەتیەکیناڕاست بوروژێنێ و لە ڕوبەڕوبونەوەی ئەو ململانە ڕاستەقینەیەدوورمان بخەنەوە کە دەبێت بەڕاستیووریایی بینو خۆمانیبۆکۆبکەینەوە.

نمونەی ئەوچەمکە زۆر بەکار هاتوانەی کەپڕن لەتەوژمیهەڵچون، ئەو دو شتەن کە پێیان دەوترێت غەزوی کەلتوری و گفتوگۆی شارستانیەکان .بۆئەوەی بتوانین بەباشی ئەودو چەمکە بناسێنین پێویستمان بەبڕێك لە بێلایەنی ئەکادیمیانە هەیە.

کەلتور لە نێوان ئایدۆلۆژیاو پراکتیکدا

کەلتور (CULTURE) (تەنها شتێك ناگەیەنێت، واتەتەنها زاراوەیەك نیە تۆژەران لەسەری ڕێك نەکەون .بەڵکو پتر لەماناو ئاستێکی هەیە، هەر ماناوئاستێکیش بواریخۆیانیان هەیە .دیارترین مانای کەلتور ڕۆشنبونەوەی ئاوەزو فراوانبونیئاگاییە، ئەوکەسەیکەلتوربەرهەم دێنێو بەکاری ئەبا پێی دەگوترێت ڕۆشنبیر، بە کۆمەڵێك ڕۆشنبیریش دەوترێت ئەنتلیجنسیا .کەلتوربەم مانایە وێنەیەکیپەرەسەندنیهۆشیبەکۆمەڵەو لەسەر ئاوێنە رونەکانی ئامرازەکانیدەربڕینوداهێنان ڕەنگ دەداتەوە .لەم پێگەیەوە ڕۆشنبیر دەتوانێت وردبینانەوبەناوی هەمووانەوە گوزارە لە ڕەوشە گشتیەکان بکات .لەبەرامبەر ڕەوشی گشتیدا پرسیار لەسەرهەڵوێستی ڕۆشنبیر درست دەبێت کە ئایا تا چەند مولتەزیمە یان جیاخوازە .پەیرەویی ئایدۆلۆژیش کاریگەری لەسەرهەڵوێست دادەنێت.

بوارێکی دیکەیکەلتورسەربەزانستەکۆمەڵایەتیەکانەوبوارێکی فراوانترلەوەی پێشو دەگرێتەوە، واتە تەواوی سەرمایەیکاریمرۆڤایەتیو بەرهەمە کۆمەڵایەتیەکانی ئەوکارەیە .کۆمەڵێك چالاکیی مرۆییە لە ڕەوشتی کردەییو ئاوەزیدا بەرجەستەدەبن .ئەم سیستمانەدەکرێ لە ڕێگەی سیستمە کۆمەڵایەتیەکانەوە بگوزێرێنەوە .پێکهاتەیەکی گرێچنی تێکچڕژاویڕەوشتیکردەییو هزرینو مرۆڤ بەدەستی هێناون، هەموو پێکهاتە ماتریالیو ئاوەزیەکانن مرۆڤ لەسروشتدادروستی کردون . کەوابێ ئەگەر سروشت کەرەستە خاوەکان بدات بەدەستی مرۆڤەوە ئەوا کەلتوریش مرۆڤ فێر دەکات چۆن ئەوکەرەستانە لەبەرژەوەندیخواستو پێویستیەکانی خۆیدا بەکار بهێنێت.بۆیە ئەگەر سروشت چەندیاسایەکیجێگیری هەبێت ئەوا وەك ئەوەی لە ئایینو فەلسەفەو هونەریشدا دەبینین، بەهاوپێوەرەکانیش بەسەرکەلتوردا زاڵن، ئەمەش بەو مانایانا کە چەمکی کەلتورو کۆمەڵگا بەیەکەوە یەکبخەن، چونکەکەلتور بەرەنجامی کارلێکەکانی کۆمەڵگەیە.

بونیادیکەلتور

هەر کەلتورێك بونیادێکی هەیە کەلەسێلایەن پێك دێت -:پێکهێنەرەکان، ڕەگەزەکان، پەیوەندیەکان.

پێکهێنەرەکان چەند چێوەیەکیگشتی وەك)زمانو ئاینو هونەر(نو هەمو کەلتورەجۆراوجۆرکان تێیدا بەشدارن.

ڕەگەزەکانیش ئەو ناوەرۆك و بەرهەمە چونایەتیە تایبەتیانەن کە چێوە گشتیەکان پڕدەکەنەوەو لەشوێنێکەوە بۆ شوێنێکیدی دەگۆڕێن .چەند پەیوەندییەکی دیاریکراویش لە نێوان ئەم ڕەگەزانەدا دادەڕێژرێنو بەپێی ئەو پەیوەندییە کێشی ڕێژەیی هەریەکە لە ڕەگەزەکان دیاریدەکرێ.

نهێنی پێشکەوتنی کەلتوریلەوگۆڕانانەدایە کەبەسەرپەیوەندیئنێوان ڕەگەزەکاندا دێ .دەکرێ تاکە ڕەگەزێکیش وەك خۆی نەمێنێتەوەوئەویش لە ناوەرۆکیدا، یان لە ڕوی پەیوەندیەوەی بە ئەوانی ترەوە گۆڕانیبەسەردا بێت، چونکە تاکە ڕەگەز بەتەنهاخۆی

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

کار ناکاتو ناتوانێت وەك کیانێکی سەربەخۆکاربکات بەڵکو بەهۆی ئەو مرۆڤانەوە کاردەکات کە بەکاری‌دەهێنن‌و لێی تێ‌دەگەن‌و بە ئاڕاستەیەکدا کاری‌پێ دەکەن .بەم پێیە دەکرێ لەناو یەك پێکهاتەدا دوو لایەن جیا بکەینەوە، لایەنێکی جێگیرو ستاتیکی لایەنێکی گۆڕاوی داینامی.

ئەوەی یەکەمیان پەیوەندیی بەدەقی پارێزراو، یان کەلەپوری پێشوەوە هەیە، دوەمیان ئەو مومارەسانەن کە شتەپارێزراوکان دەخەنەوە گەڕ، پێگەی ئەمەی دوەمیان بەپێی کەلتورو بەپێی قۆناغو دەستەو تاقم دەگۆڕێ .ئەوشتانەی کەپێیان دەگوترێت تەقلیدو کەلەپور هێندەی‌ئەوەی کەڕوداوی مێژووین‌و لە زۆر ڕووەوە لەسەر زۆر ئاستەوە لەگەڵ ڕوداوە کانی‌داهاتوداکارلێك دەکەن، ئەوەندە ڕەسیدو سەرمایە نین .ڕەنگەکەلتورێك هەبێت لە ڕویەکیەوە کارلە کەلتورەکانی‌تر بکاتو ببێت بە موڵکێکی کۆمونەیی هەمو مرۆڤایەتی، یان بەشێکی‌بتوانێ ببێت بەسەر مەشقی چەندکەلتورێکی‌بێگانەی تر .یان هەر ئەو بەشە بۆخۆی پەکی‌بکەوێت‌و مردنێکی سرشتیانە بمرێت، یان مەبەستی هەبێت چەندلایەنێکی‌خۆی تێك بشکێنێت .وەك ئەوەی کەلەکاتی‌داگیرکرانی‌ژێردەستەی بێگانەدا ڕودەدا، تێك شکانێك لەبەرژەوەندیی کەلتورێکی زاڵتردا دەبێ .بەڵام چەندلایەنێکی ترهەن کەڵکی ئەوە دەگرن لەناو ئەو کەلتورە گۆڕاوانەدا بمێننەوەو بەردەوامبن کەلەچەند قۆناغێکی‌پاش یەکدا بەسەر گەلێکدا دێن، وەك زمان‌وهەندێ بیرو باوەڕ ..لە بونیادی بنەڕەتیی هەرکەلتورێکدا کەلەپورهەیە .ئەم کەلەپورەش ئاوێتەیەکە لەچەندرەگەزێکی کەلتورە پێشوەکانی گەلێکەوە پێکهاتووە .واتە تەنهایەك کەلتور ناگەیەنێت، هێماوڕەگەزە بەکارهاتوەکانیشی تەنها شتێك ناگەیەنن، چونکە وەك وتمان هێماو مومارەسەو ناوەرۆکی ڕەگەزێك لە کەلتورێکەوە بۆ کەلورێکی تر دەگۆڕێن.

لێرەدا پێویستەجەخت لەسەرئەوە بکەین کە کە کەلەپور مانای دەقێکی دیاری‌کراو نیە، بەڵکو تێگەیشتنی‌مرۆڤ لەو دەقەلەزەمەنێکی دیاری‌کراوداو ڕێگاکانی بەکارهێنانی‌و خستنەگەڕی دەقەکە کەلەپور دروست دەکەن.

کۆمەڵگە بەدرێژایی سەردەمەکان کەلتورێکی بەردەوامی نابێ، بەڵکو ئەوەی کە بەردەوام دەبێ ئەو لایەنانەیە کەکەلتورکان بەیەکەوە کۆدەکاتەوەوگرێیان دەدات بۆئەوەی مانەوەو کاریگەرییان بۆمسۆگەربکات .دەتوانین بەوشتانە بڵێین (پێکەوە گرێدانی نەتەوەیی (واتە لایەنە هاوبەشەکانی ئەندامانی گەلێك کەسەرباری جیاوازیی جۆرو وەچەو کاروچین‌و فێربون، بەیەکەوە کۆیان دەکاتەوە .لێرەدا لەوە نزیك بوینەتەوە باس لە مەسەلەی (ناسنامە (بکەین.

مەسەلەی ناسنامە

توێژینەوە لە مەسەلەی ناسنامە، توێژینەوە نیە لە شتێك کەهەمان بوبێت‌و لەدەستمان دابێت، یان لەدەستی بدەین، بەڵکو گەڕانە بەدوای یەکخستنی ئینتیمادا .ئینتیما نەك بەمانای سازدان، بەڵکو بەمانای یەکێتی‌دروستکردنی نێوان جۆراوجۆرەکان‌و دروست کردنی خاڵی‌هاوبەش .ناسنامە، کەوابێ ئەوڕەهەندە خۆجێی‌و مۆرکە باوو شێوە بۆماوەیەیەی کارە کە تایبەتمەندیی گەلێك جیادەکاتەوە .واتە شێوەی بۆچونی‌هەرگەلێك بۆگرفتەکان‌و چارەسەرەکانیان، کەلەوسەرەوە مۆرکێکی تایبەتی بەردەوام بۆهزرو ڕەوشتیان دروست دەکات .وەك زاڵ بونی نەزعەی ئەزمونگەری براگماتی لای هزری ئەنگلۆساکسۆنیەکان‌و ،نەزعەی خۆیی‌و عەقلیی‌فەرەنسیەکان‌و ئایدیالیستی ئەڵمانەکان، ئەگەرچی ناشتوانین بڵێین ئەم نمونانەی هێنامانەوە هەڵوێستی هزری‌و ڕەوشتی تەواوی هەریەکە لەگەلەکان پێك ناهێنن.

ئەو خەڵکانە کەبەدوای چارەسەری گرفتەکان‌و ڕووبەڕوبونەوەی تەحەداکاندا گەڕاون، بەپێی پێویستیی پرۆژەکانی خۆیان ئەوشێوازە،یان ناسنامەیەیان دروستکردووە، واتە مرۆڤ خۆی بەمەبەستەوە ئەوانەی هەڵبژاردووەوپێیانەوە لەدایك نەبووە.

گفتوگۆی شارستانیەکان

بۆ ئەوەی هەر شارستانییەك بتوانێت وەك لایەنێك لەگەڵ لایەنێکی تردابچێتە گفتوگۆوە پێویستە بڕێکی دیاریکراوی سەربەخۆیی هەبێ .شارستانیش وەك وتمان بەرجەستەکردنی مادی‌و بینراوی کەلتورە .کەوابێ گفتوگۆش ڕەوشێکی ڕەواو سروشتیە .گفتوگۆی پراکتیکی‌و گفتوگۆی ئاوەزیش هەیە .پراکتیکیەکەیان ئەوەیەکە لە ڕێگەی هەمو کەناڵەکانی هێنان‌و ناردنەوە دەکرێ (بەڵام تەنها

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

بەمانا بازرگانیەکەی نا (چونکە گەشتکردنو ئالۆگۆڕکردنی شارەزایی ناو هەمو بوارەکانیش دەگرێتەوە.

گفتوگۆی ئاوەزیش ئەوەیەکە کەناڵە رەسمیو نا ڕەسمیەکان لەڕێگەی ئامرازەکانی پەخشو ڕاگەیاندنو دامەزراوەکانی فێربونو پەیڕەوەکانی خوێندنەوە ئالۆگۆڕیان پێدەکەن.

بێگومان ئەم دوو ڕێگایەش بەیەکەوە ئاسۆی بینینی هزریو هونەری فراوان دەکەنو چارەسەری نوێ لایەنەکانی گفتوگۆ دروست دەکەن .کەواتە گفتوگۆکردن بەهایەکی ئیجابیانەی هەیە چونکە دورە لەشێوازی سەرکوتو ناچار کردنەوە .مێژوش زۆر نمونەی گفتوگۆی تێدایەو زۆر نمونەی ڕوبەڕوبونەوەشی تێدایە کەلەم نمونانەی دواییاندا چەك بەشداریی هەندێکیانی کردووە.

نمونەی یەکەمی شارستانیەکان شارستانیی گریکیە کە گفتوگۆیەکی ڕاستەوخۆی لەگەڵ شارستانیی ڕۆژهەڵاتی نزیكو بە تایبەتیش میسردا هەبوە .دۆزینەوەی کشتوکاڵکردن لەسەر کەناری ڕوبارەکان شۆڕشی یەکەمی مرۆڤایەتی بو، هەنگاوێکی زوو بوو بەرەو شارستانییو مرۆڤ لەوێوە فێربو کە چۆن سروشت بەرهەم بهێنێتەوە .لەوکاتانەدا میسریەکان پێویستیان بە تیۆریزە کردن نەبوو، کاتەکانیان لەکاری بەرهەمداردا بەسەردەبرد، یۆنانیەکانیش لەسایەی ئازادیو کاتی زۆرو نەبونی دەسەڵاتی مەرکەزیدا دەیانتوانی لەکارکردنی میسریەکان ڕابمێنن .لە توانای هزریی یۆنانەکانو توانای کارکردنی میسریو گفتوگۆیداهێنەرانەی نێوانیانەوە ئەو ڕەوشە گرنگە هاتە ئاراوە کە پێی دەگوترێ)موعجیزەی یۆنانی.(

کاتێك یۆنان سەربەخۆیی سیاسیی خۆیی لە دەست دا ئیمبراتۆریەتی ئەسکەندەری بو بەچەند دەوڵەتۆکەیەکەوە سەربازەکان بەڕێوەیان دەبرد .ئەوکاتە ئەسکەندەرییە بوبە پایتەختی شارستانییەك کە تێیدا کەلتوری گریکیو میسریو جولەکەییو هەندێکی فارسیو چەند دەمارێکی تری ڕۆژهەڵاتی تێکەڵبون، ئەوشارستانیە ڕەنگاڵەییە ناوی شارستانی هێلنستی بو .لەوێوە، واتە لەشارستانی هێلنستییەوە بۆ یەکەم جار پرۆژەی هاوڵاتیی جیهانی)کۆزمۆ پۆلیتانی (دەرکەوتو لەوێوە هزر وازی لەوە هێنا تەلاری میتافیزییانە بنیاد بنێو کەوتە گفتوگۆکردن لەسەر ڕەوشتی مرۆڤو پێوەرەکانی ئاکارو چەند خوێدنگەیەکی وەك ڕەواقیو ئەبیقۆریزم پەیدا بون .

شارستانیی عەرەبی ئیسلامی، شارستانییەکە دان بە هەموو کەلتورەکانی تردا دەنێ، سودیان لێ وەردەگرێو پشتیان پێ دەبەستێ . عەرەبەکانی سەرەتا لە شێوە ژیانی کۆچەریدا بون)بەدوبون (بەڵام تێکەڵبونیان بەشارستانیەکانی تر کۆمەڵگای ئەوانیشی فێرکرد واز لە پەیوەندیە سنورداره خێڵەکیەکانی خۆیبهێنێ .پاشتریش پێویستیی کۆمەڵایەتی نوێ لای ئەوان دروست بو، ئەوپێویستیانە ناچاریان کردن بەدوای شارەزایی شارستانیەکانی تردا بگەڕێن .بۆیە خەڵکە شارەزاکانیان لەسەدەی دووەمو سێیەمی کۆچیەوە کەوتنە تەرجەمەکردنی بەرهەمەکانی شارستانیەکانی بێگانە.

چاخی ڕێنیسانس

چاخی ڕێنیسانسی ئەوروپی کەسەرلەنوێو لە میانەی دوو بزوتنەوەی تەریبەوە کەوتنە دۆزینەوەو ئاشکراکردنی مرۆڤو سروشت، نمونەیەکی تری گفتوگۆی شارستانیەکانە .ئەودوو بزوتنەوەیە یەکیان بزوتنەوەی کلاسیکییمرۆیی بو، بە نیازی دابینبونی ئازادیی هزرو گفتوگۆ، دروشمی گەڕانەوەیان بۆ دابە کۆنەکان بەرزکردەوە، بۆ ئەوەی لەچنگی ئەودەزگا کەلتورییە دەرباز بن کەبەسەرچاخەکانی ناویندا زاڵ بو.

بزوتنەوەی دووەم ئەوبزوتنەوە زانستیەیە کە ڕاستەوخۆ لە نەریتی توێژینەوەی زانستییەوە سەرچاوەی گرتوە، سەرەتا لەسەر دەستی ڕۆجەر بیکۆنەوە ڕاگەیەندراوە ئەم بزوتنەوەیە شۆڕشی زانستیی لێکەوتەوە.

دیارە ڕێنیسانسی ئەوروپاییش سوودی لە ئەزمونی شارستانیەکانی ڕۆژهەڵاتو گفتوگۆی ئەوان وەرگرتوە، ڕەنگە هەندێجار ئەو گفتوگۆیە لە کاتی چەنگە خاچپەرستیەکاندا شێوازی ڕوبەڕوبونەوەی توندی وەرگرتبێ.

بانگەشەی گەڕانەوە بۆدابە کۆنەکان، بانگەشەی شوێن کەوتنێکی ڕەگەزپەرستانە بوو، چونکەداوای گەڕانەوە نەبو بۆ دەقەکان، بەڵکو وەڵامدانەوەیەکی ڕاستەوخۆ بوبەو خواستە دێرینەی کەدەڵێ با ژیان بەڕاستو ڕەوانی وەربگرینو هەمو گرفتە سیاسیو ئاکاریو کۆمەڵایەتیەکان بخەینە بەر ئەزمونێکی ڕەخنەگرانە.دیارە ئەمەش کاتێك ڕەخسا کەگفتوگۆیەکیبابەتیانە لە نێوان ئەوروپاو

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

رۆژهەلاتدا لەسەر ئاستێکی ماتریاڵیو هزری نوێ هاتە ئاراوەوکالآبازرگانیو دەستهاتە هزریەکان لە نێوان هەردوولادا ئاڵوگۆڕ کرانو چەندتوێژێکی بۆرژوازیی نوێ هاتنە ئاراوە کە داوای گەڕانەوەیان دەکرد بۆ دابو نەریتە کۆنەکان.

ئەودوو بزوتنەوەیەی کە باسمان کردن)کلاسیکیەکەو زانستیەکە (وەك دوو ڕوبارواوبون رژانە ناو کەندرێکەوە کە پاچی گفتوگۆی دێرینینێوان رۆژهەلاتو رۆژئاوا هەڵیکەندبو.هێندەی نەبرد ڕیتمی پێشکەوتنی دەستهاتە رۆژئاواییەکان خێرابو .لەبەر ئەوەی بەبوژانەوەی کەسێتی تاکەکانەوە پاڵی پێوەدەنرا .پاشان دەوڵەتی نەتەوەیی پێکهاتو بەهاسەرمایەداریەکانی وەکو ئازادی کێبەرکێکردنو ئارەزوی غەزوکردن هانی ئەوپێکهاتنەیان دا .ئەگەرچی ئەم ڕەوتە نوێیەی پێکهاتنە لەسەربنەمای تاکڕەوی بو، نیازی بەجیهانگیری هەبو، چونکەبوارێکیفراوان بوو بۆ کارکردنی خەونی دۆزینەوەی نوێو خاوەنداریو غەزوکردن لە هەردو ڕەهەندە تاکڕەویو جیهانگیریەکەوە .مرۆڤی رۆژئاوایی بۆچونیخۆیی سەبارەت بە مرۆڤ لەو دوو ڕەهەندەوە هەڵێنجا، هەمو شتەکانی بەپێوەری خۆی دەپێوی .بۆیە ئەم بۆچونە کارێکی وای کرد رۆژئاوا لەمەسەلەی گفتوگۆداشکست بێنێ .تەنانەت)مارکس(یش، ئەو بیریارو تێکۆشەرەمرۆییە کە خەونی بە جیهانێکەوە دەبینی لە ژێرسایەیکۆمەنستیدا بێو دەوڵەتو ململانەی چینایەتی نەمێنێ، کە باسی لە)شێوازی بەرهەمهێنانی ئاسیایی (دەکردو باسی لەشارستانیە نا ئەوروپاییەکان دەکرد، نەیتوانی نەخشەی گفتوگۆیەکی نێوان رۆژهەلاتو رۆژئاوا دابنێ .ئەمەش چەمکێکی زۆر نامۆیەو ناکۆکە لەگەڵ ئەوقۆناغانەی تردا کە مەتریالیزمی مێژویی باسی کردون.

غەزوی کەلتوری

لێرەدادتوانین بەچەندهەنگاوێکی ئارام بچینە سەر چەمکی غەزوی کەلتوری .دەبێ پێش ئەوەش دان بەوەدا بنێین کەهەمو کەلتورەکان، بەشێوەی ئاشتیبێت، یان چەکدارانە کاریگەرییان لەسەر یەکتردانا‌وە .هیچ کەلتورێکیش بێبەری نیە لەوخڵتە خوازراوو نەخوازراوانە کە تێیچون،بۆیەئەوەی نەخوازراوبێو بەزۆر تێیچوبێ دەتوانین پێی بڵێین غەزویکەلتوری .مەبەستمان لە نەخوازراویئەوەیە بەزۆرەملەیی بسەپێنرێ، دەناجۆرێکی تری تێچون هەیە کەغەزونیەو بەنهێنی دەچێ، واتە چەند توێژێکی خۆجێی دەیهێننو لەبەرامبەر خەڵکانی تردا بەرژەوەندیی خۆیانی پێدەپارێزن.

غەزوکردن ئەگەرکەلتوریبێ، دەبێبەچەند هێزێکی ناکەلتوری تر بسەپێنرێ، چونکە کەلتور چەند مەسەلەیەکی پەیوەندیدارە بەئاوەزو ویژدان، واتەهۆشەوە.

ترسی وابەستەیی

لەلای ئەوانەی کەلەدژی غەزوی کەلتوری هاوار دەکەن، شتێك هەیە شایانی حساب بۆ کردنە ئەویش ترسی وابەستەییە، ئەمەش حەقێکەو دەبێ ئێمەش شتێکی لەسەربڵێین، ئەگەر چی کە مەسەلەکە لە غەزوی کەلتوری جیاوازە.

کەلتور لەدەوری ناوکۆکەیەکی بنەڕەتی دروست دەبێ کە ئەویش بەرهەمهێنانی خودە ماتریالیەکەی کۆمەڵگەیە، بەمانای تواناى ئەوپەرەسەندنەیە کە ڕێگە لەبزڕکانو پەك کەوتن دەگرێ.

واتە خۆگرتنو ئازادبون لە وابەستەیی .چونکە کاتێك کە کۆمەڵگە پەکیبەرهەمهێنانەوەی خۆیی دەکەوێ، کەلتورەکەشی سنورداردەبێو هێندەی پێدەکرێ کەلتورە لە قاڵبدراوە ئامادەکان بەکار بهێنێت -:واتە کەلتورەکەی لە ڕابوردویەکیکۆنەوە وەردەگرێت کەئێستا ئەوکەلتورە خۆیو گرفتو چارەسەرەکانیشی بەسەرچون، کە ئەمە سەلەفیەتە، یان لە ئێستا یەکەوە وەریدەگرێ کەخۆیبەشداریلە دروستکردنیدا نەکردووە، لەودیوی سنوری خۆیەوە، لە ڕۆژئاوادروست کراوە.

ڕاستکردنەوەیەك

دوژمنی ڕاستەقینەمان غەزوی کەلتوری نیە، بەڵکو شێواندنی کەلتورییە، بێگومان ئەمەیان ڕەوشێکی ناوخۆییە، کە هەستمان بەوە کرد، دوژمنە ڕاستەقینەکانی خۆمان دەناسین، بەرپرسیاریی ڕوبەڕوبونەوەیان دەکەوێتە ئەستۆمان .گرفتیئێمە خۆدزینەوەیە لەو ڕوبەڕوبونەوەیە، دێین لەبری ئەوئەڵتەرناتیڤێك دروست دەکەینو نەفرەتو جامی توڕەیی خۆمانی بەسەردا دەڕژین.

سەرچاوە /المنار -ژمارە (31)تەمووزی 1987ل 130 -118

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com